

Sammanfattning av ekologisk landskapsplan

Stora Enso Skog och Mark

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Bakgrund

Enligt krav i FSC skogsbruksstandard ska Stora Enso Skog och Mark, som certifierat bolag med ett innehav större än 50.000 ha, fritt tillhandahålla en sammanfattning av Skötselplanen för allmänheten.

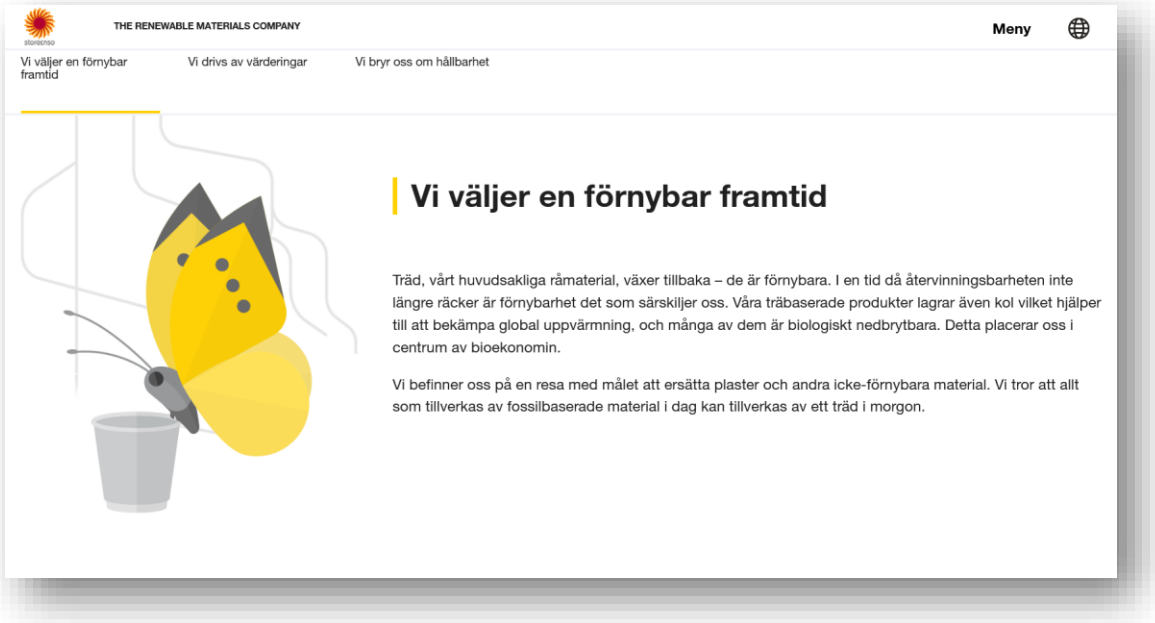
THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Våra ambitioner och åtaganden

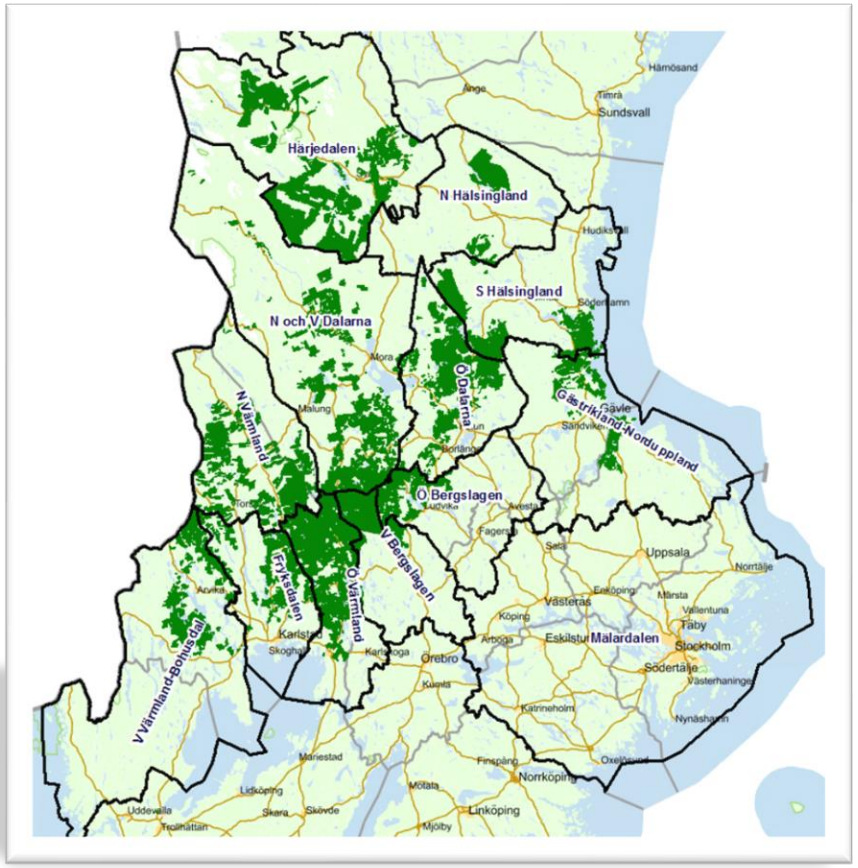
Våra övergripande ambitioner samt åtaganden att följa lagar och regler finns i Stora Ensos policy för anskaffning av virke och fiber samt skogsbruk, Stora Ensos hållbarhetspolicy, Stora Enso Environmental Guidelines och Stora Enso-koden.

Stora Enso Skog AB och närstående bolag är innehavare av FSC- och PEFC skogsbrukscertifikat och har åtagit sig att långsiktigt följa deras principer och kriterier i vår skogsbruksverksamhet.

Detta sker genom att ha en organisation som med beaktande av såväl natur- och kulturvärden som sociala värden tar hand om hela skogsbrukets livscykel från beståndsanläggning till slutavverkning. Vårt arbete baseras på planer och instruktioner samt uppföljningsrutiner för att säkerställa att FSCs och PEFCs krav följs som en integrerad del av ett modernt och uthålligt skogsbruk.

Skogen

Stora Enso Skog AB förvaltar markerna som ägs av Stora Enso Skog och Mark AB.

Sammanlagt äger Stora Enso Skog och Mark ca 1,4 miljoner hektar. 1,14 miljoner hektar utgörs av produktiv skogsmark och resten är andra ägoslag, t.ex. fjäll, improduktiv skogsmark och åkermark.

För att på bästa sätt sköta skogen enligt vår ambition är vår organisation är indelad i 13 geografiska områden

Beskrivningen av skogsinnehavet finns i vårt beståndsregister. Skogen är indelad i 181 skiften, som i sin tur är indelade i nästan 200 000 beskrivningsenheter.

En beskrivningsenhet utgörs av ett relativt homogent område skog med avseende på till exempel ålders- och trädslagsfördelning.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Ekologiska landskapsplaner

Via inventeringar, fältbesök och information från intressenter får vi uppgifter om skyddsvärda biotoper. Förekomsten av dessa biotoper ligger till grund för en indelning i 60 ekologiska landskap.

Strategin i våra landskapsplaner är att befintliga naturvärden i våra landskap skall förstärkas och att brister i landskapet skall identifieras för att sedan kunna restaureras genom riktade insatser och långsiktig planering.

Den bedömning som görs av olika biotopers behov av skydd är föränderlig och anpassas till ny kunskap och förändringar i innehavets sammansättning.

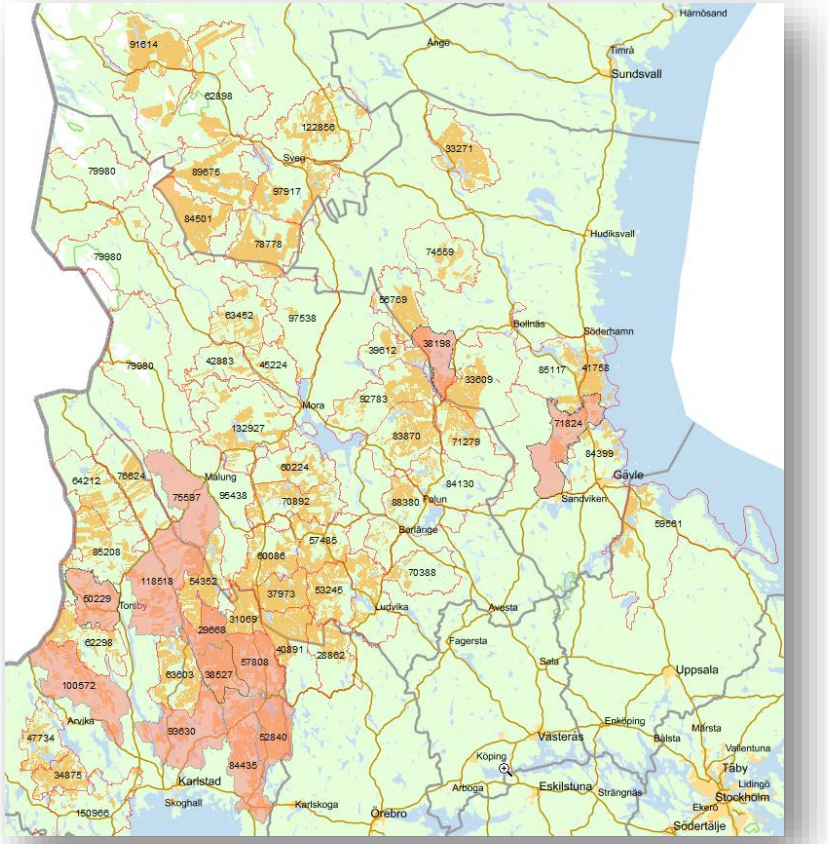
THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Ekologiska landskap - bristanalys

I en bristanalys definierar vi vilka egenskaper som har störst behov av att förstärkas i landskapet.

Vår nuvarande bristanalys visar att triviallövskog med inslag av ädellöv har högst prioritet och lövsumpskog näst högst prioritet i. Därefter följer i sjunkande prioritetsordning, barrsumpskogar, triviallövskogar, lövblandade barrskogar, granskogar, barrblandskogar slutligen tallskogar.

Landskapens geografiska utbredning visas i figurerna nedan med röda gränser, samt landskapets totala areal i hektar. Ett antal landskap har en annan färg. I dessa landskap har vi vid sidan om resultaten från bristanalysen också ett fokus på att öka andelen gammal skog.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Naturvårdande skötsel (NS) och alternativa metoder

Naturvårdande skötsel är ett viktigt inslag i Stora Ensos strategi för utveckling och bevarande av biologisk mångfald. I Stora Ensos frivilliga avsättningar finns 22 000 ha med målklassen NS. Här återfinns t.ex. våra vitryggsområden.

Områden som historiskt varit påverkade av störningar är idag ofta beroende av naturvårdande skötsel. Med störningar menar vi till exempel bränder, stormar, återkommande översvämning eller av äldre tiders brukande som skogsbete och svedjebruk. I kategorin naturvårdande skötsel innefattar vi även begrepp som kontinuitetskogsbruk och förstärkt hänsyn. Genom en aktiv skötsel som imiterar den naturliga störningen kan de naturvärden som är knutna till dessa miljöer bevaras, värnas och främjas.

Behovet av skötsel för att bevara störningsgynnade miljöer och arter finns och aktiviteten kopplat till den här typen av objekt har under perioder varit otillräcklig. Vårt mål under 2021 är att förbättra rutiner och planer för den naturvårdande skötseln.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Miljöer för vitryggig hackspett

- Stora Enso Skog har under en lång tid medverkat i Projekt Vitryggig Hackspett, ett samarbete mellan Skogsstyrelsen och Naturskyddsföreningen. Av de ursprungligen 100 avsatta områdena finns 65 på Stora Ensos nuvarande innehav. Varje område omfattar ungefär 100 hektar. Samtliga ingående områden omfattas av naturvårdsavtal.

- Då få områden uppfyller de habitat- och reviregenskaper som den vitryggiga hackspetten är beroende av arbetar Stora Enso aktivt för att med naturvårdande skötselåtgärder skapa lämpliga områden.

- Vi arbetar med andra intressenter för att identifiera nya passande områden och byta ut eller justera befintliga. Områden kan bytas ut, där de långsiktiga förutsättningarna saknas för att nå målbilderna, förutsatt att dessa områden ersätts med områden av högre kvalitet. Vårt mål 2021 är att etablera arbetssätt och uppföljningsmodeller för skötseln av vitryggsområden,

Lövskogar

Stora Ensos mål är att på sikt ska 5% av den produktiva skogsmarksarealen på frisk och fuktig mark vara lövdominerad under merparten av omloppstiden. Bestånden ska skötas på ett sådant sätt, att goda betingelser för lövträdsanknuten biologisk mångfald främjas.

Idag har vi drygt 2 % identifierade lövdominerade bestånd. Ett restaureringsprogram för att årligen nyskapa 680 hektar lövdominerad skog påbörjades 2015.

Inom ramen för den ekologiska landskapsplanen fortsätter Stora Enso detta arbete.

Nya lövdominerade bestånd ska så långt möjligt skapas i:

- anslutning till områden avsatta för vitryggig hackspett,
- av länsstyrelser utpekade värdetrakter för trivialt löv/asp,
- anslutning till Klar- respektive Dalälven på sedimentmark, både inom utpekade lövlandskap och utanför dessa,
- områden som nyttjas för friluftsliv, både i anslutning till tätorter och i andra områden som frekvent nyttjas,
- kustnära områden samt områden nära större sjöar och vattendrag. (Avser även kantzoner mot vattendrag som nyskapas efter slutavverkning, om dessa bedöms kunna bilda egen avdelning), eller
- i områden med kraftigt rötskadad skog.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Gödsling

Vår ambition är att gödsla de marker där gödsling bidrar till att stärka de ekonomiska värdena i skötselprogrammet utan att nämnvärt påverka de ekologiska värdena.

Vi gödslar i enlighet med Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

20 procent av vår produktiva areal kommer att förbli ogödslade.

Vi bidrar aktivt till forskning om gödslingens effekter.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Contorta

På Stora Ensos innehav förekommer Contorta på drygt 57 000 ha. Nyanläggning av Contorta-bestånd efter 1994 bedöms uppgå till ca 15 000 ha. I 9 landskap förekommer Contorta på mer än 10 % av skogsmarksarealen. Det enskilda landskap med störst andel Contorta är Malung, 19,2 %.

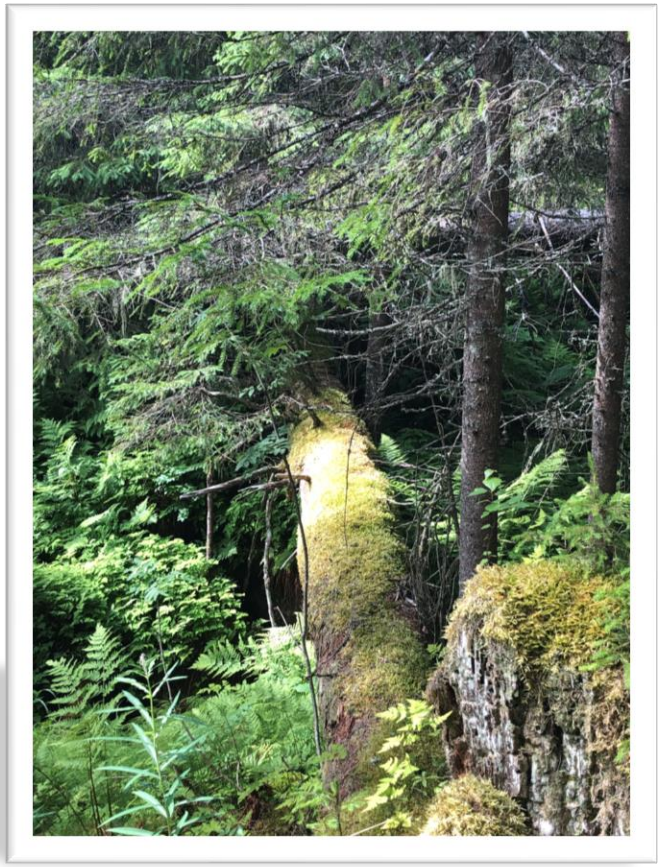
I 29 landskap förekommer Contorta på mindre än 2 % av skogsmarksarealen. Endast i ett landskap, Sonfjället finns Contorta ovanför naturvårdsgränsen för fjällnära skog. Arealen är dock blygsam, drygt 26 hektar.

Under en utvärderingsperiod har vi avstått från föryngring med Contorta. Därefter kommer eventuell föryngring med Contorta endast vara aktuellt inom landskap där förekomsten av Contorta sedan tidigare överstiger 2 % av den produktiva skogsmarksarealen. Bland Stora Ensos landskap innebär det att föryngring med Contorta kan ske inom 31 landskap.

Stora Enso tillämpar utöver detta restriktioner för nyetablering av Contorta i sex avgränsade geografier, varav merparten ligger i Härjedalen.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Andel äldre skog

Med äldre skogsbestånd avses bestånd större än 0,5 hektar på produktiv skogsmark som uppnått 140 år i norra Sverige och 120 år i södra Sverige. Äldre produktionsbestånd, avsatta områden och större hänsynsytor medräknas. Vår plan är att alla landskap ska ha 2 % äldre skog.

Stora Ensos innehav av äldre skog är mycket varierande mellan olika ekologiska landskap, vilket främst beror på markanvändningshistoriken i de olika delarna av landet, där norra Dalarna och Härjedalen sticker ut med högre andelar äldre skog.

Av våra 60 landskap är det 12 stycken där andelen äldre skog understiger 2 %. Beroende på åldersstrukturen inom landskapen kommer det att dröja olika länge innan vi når 2 % gammal skog.

Bränd mark

Bränning görs endast i naturvårdande syfte och fyller därmed ingen produktionsmässig funktion i vår skötselstrategi.

Planerad bränning prioriteras i definierade bränningslandskap. En översyn av dem pågår.

Det är svårt att detaljplanera bränningen, eftersom den är beroende av väder och vind. Det måste vara torrt i markerna när bränningen ska genomföras. Det innebär att vi behöver söka dispens från eldningsförbud hos räddningstjänsten. Om vinden tilltar eller regnet kommer kan bränningen behöva ställas in.

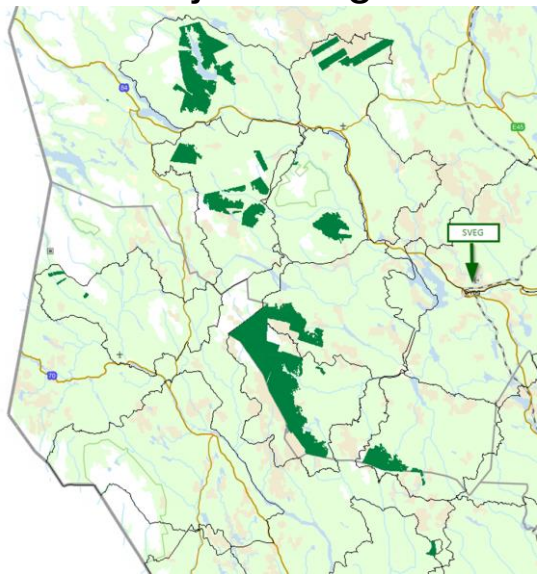
Bränningen beräknas därför över en femårsperiod. I Under perioden 2015-2019 hade vi som mål att uppnå 1864 hektar bränd mark. Som en följd av att naturliga bränder i viss mån kan räknas in blev utfallet 3555 hektar.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Fjäll och rennäring

Fjällnära områden, inkl IFL:

Stora Enso bedriver tills vidare inget skogsbruk ovan fjällnära-gränsen, inte ens i kategori 3-skogar. Företagets innehav berörs av ett IFL-område. Detta område ligger dock i sin helhet ovanför fjällnäragränsen.

Hänsyn till rennäringen:

Inför all slutavverkning sker samråd med berörd sameby. På detta sätt säkerställs att hänsyn tas till särskilt viktiga områden för samerna: Förutom områden med stor betydelse för renbetesdriften, även områden med religiös och/eller kulturell betydelse, så som gamla boplatser, andra samiska forn-/kulturlämningar och kulturellt viktiga stigar.

För närvarande sker ingen plantering av Contorta. Av de sex områden som företaget har pekat ut som contortafria områden är fem utvalda p.g.a. dess betydelse för rennäringen.

Vind

Vindkraft

Stora Enso har 37 vindkraftverk på egen mark, varav 9 togs i drift 2019 och 2 under 2020 efter att vi förvärvade skogen. Det innebär att vi har kompenserat med 37 hektar avsatt produktiv skogsmark.

Vi har ytterligare 45 planerade vindkraftverk under 2021, Som kompensation för detta ska vi avsätta 45 hektar produktiv skogsmark. För mer information, se hemsida för vindkraftverken.

Vatten

Särskilt värdefulla vatten:

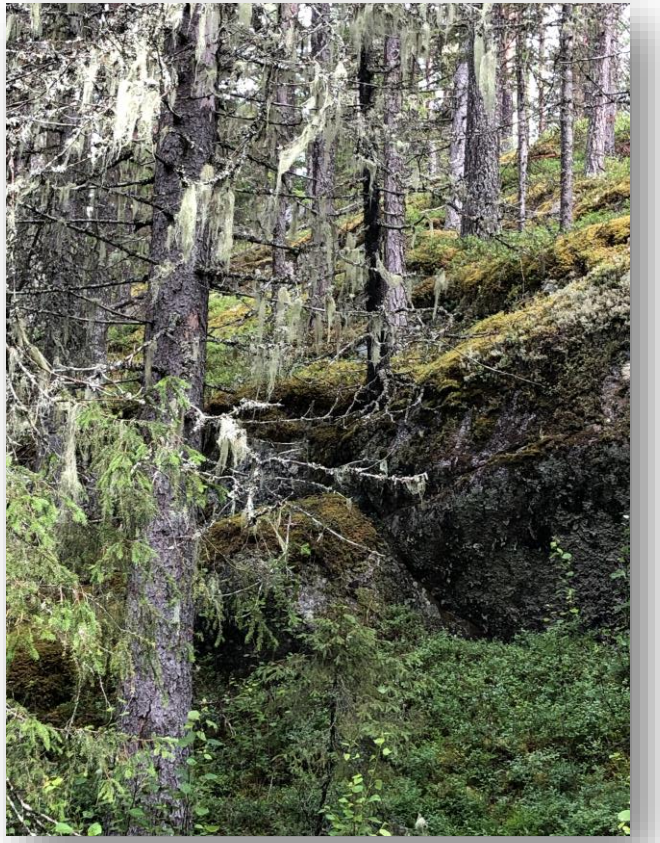
En översyn av tidigare markägares program pågår och kommer att publiceras så snart det är klart.

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

Våra nyckelbiotoper

En ombyggnation av vår hemsida på går. I samband med att den blir klar kommer följande kartor att publiceras i ett kartfönster-

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY